

Ministar obrane jučer je potpisao odluku kojom je načelnik Glavnog stožera zadržan u službi na period od šest mjeseci. U razgovoru za Jutarnji list ministar Mario Banožić objašnjava zašto je to učinio te otkriva da se vojska suočava s nedostatkom kadra. Također otkriva tko će biti ravnatelj Vojno sigurnosno-obavještajne agencije i što će biti prioriteti u opremanju Hrvatske vojske.

Na kraju godine možemo se osvrnuti na ono što je napravljeno po pitanju modernizacije Hrvatske vojske?

Opremanje i modernizaciju radimo po onom za što je Hrvatska vojska iskazala potrebu i nije zapostavljena ni jedna grana Hrvatske vojske. Ova Vlada osigurala je najveći proračun Ministarstva obrane od Domovinskoga rata. Najvredniji projekt je nabava borbenih zrakoplova Rafale, što je veliki iskorak za Hrvatsko ratno zrakoplovstvo i cijele Oružane snage. Nabavili smo i četiri helikoptera Black Hawk, a s našim američkim partnerima radimo na tome da imamo 12 takvih helikoptera. Kada govorimo o Kopненоj vojsci, sljedeće godine dolaze prva vozila Bradley koja će u tvrtki Đuro Đaković biti dovedena u funkcionalno stanje i isporučena HV-u tijekom 2024. godine. Nabavljamo vojnu terensku bolnicu šatorskog tipa ROLE B2, koja se osim u vojne namjene može koristiti i za potporu civilnim institucijama, zdravstvenom sustavu i stanovništvu uslijed nepredviđenih događaja većih razmjera. Nabavili smo dvije RIB brodice za Hrvatsku ratnu mornaricu i četiri za Zapovjedništvo specijalnih snaga. Što se tiče obalnih ophodnih brodova, poduzimamo sve radnje kako bismo zaštitili interese Hrvatske i MORH-a. Žalosno je što se to razvuklo na ovakav način od 2014. godine i da se dovodi u pitanje cijeli projekt. Želimo da se brodograditelj izjasni je li spreman završiti brodove ili ne. Ako nije u mogućnosti to učiniti, neka to kaže, a mi ćemo naći način da ih završimo.

Već duže vrijeme se govori o projektu izgradnje dva višenamjenska broda.

Planiramo opremanje višenamjenskim brodovima kako bismo dodatno ojačali Hrvatsku ratnu mornaricu. U Oružanim snagama pokrenut je postupak izrade taktičko-tehničke studije kojom se definiraju osnovni zahtjevi koje takav brod mora imati. Nakon toga stručne službe Ministarstva obrane istražuju potencijalna rješenja na tržištu, kako razvoja i gradnje novog broda, tako i kupnje već izgrađenih brodova, novih ili polovnih.

Je li riječ o partnerima iz Norveške?

Na osnovi spoznaja da bi se Hrvatska ratna mornarica opremala višenamjenskim brodovima, jedna norveška tvrtka prezentirala je Ministarstvu obrane konceptualno rješenje izgradnje novoga broda. To rješenje, kao i niz drugih, bit će predmet analiza nakon izrade taktičko-tehničke studije.

Što je s nabavom streljiva kojeg, prema tvrdnjama predsjednika Republike, alarmantno nedostaje?

To moramo nabaviti sukladno kalibrima koji su potrebni, jer nabava i popuna ubojnim sredstvima temelji se na iskazu potreba korisnika, odnosno zahtjevu Oružanih snaga. Trenutačna situacija zalihe ubojnih sredstava u Oružanim snagama nije rezultat djelovanja ove Vlade i Ministarstva obrane, nego to predstavlja

Mario Banožić

Admiral Hranj ne ide u mirovinu, ostat će načelnik još šest mjeseci

KREŠIMIR ŽABEC

S predsjednikom Republike nemam kontakt više od godinu dana. Ako netko ne želi surađivati i želi biti destruktivan kao predsjednik, ja tu ništa ne mogu učiniti

kumulativni učinak svih dosadašnjih vlada.

Ured predsjednika Milanovića ustvrdio je kako stanje u pojedinim segmentima dovodi u pitanje obrambenu sposobnost Oružanih snaga RH. To je jako ozbiljna tvrdnja.

Nažalost, to tvrdi osoba koja je kao premijer imala mogućnost nešto napraviti za Hrvatsku vojsku. Inače, vrste i količine ubojnih sredstava za potrebe Hrvatske vojske su klasificirani podaci u skladu sa Zakonom o tajnosti podataka i Pravilnikom o tajnosti podataka obrane.

Je li točna tvrdnja predsjednika Republike Milanovića da je dva puta upozoravao predsjednika Vlade Plenkovića da je stanje sa streljivom loše i da on na to nije reagirao?

Kao prvo, ne vidim smisla u takvom načinu komunikacije. Ako predsjednik to radi, znači da nema povjerenja u Glavni stožer Oružanih snaga. Glavni stožer iskazuje svoje potrebe, a Ministarstvo obrane i Vlada osiguravaju financijska sredstva. Ministarstvo obrane nabavlja ona sredstva i opremu za kojima Hrvatska vojska iskaže potrebu. Dakle, ne vidim nikakvog smisla tih pisama, osim da se igra nekakvog PR-a.

Najavljuje se i nabava dodatnog broja vozila Patria.

Vozila Patria su u cilju ostvarivanja strateškog NATO-ova cilja sposobnosti - srednja pješaka brigada. U tu svrhu trebali bismo nabaviti još 30 ovih vozila. S time da bi ih 27 trebalo biti opremljeno DUOS stanicama, dva će biti sanitetska vozila i jedno zapovjedno. Osim toga, nabavljamo i nove puškostrojnice te dodatnu količinu VHS pušaka.

Ove godine ugovorili ste nabavu protuzračnog sustava kratkog

dometa te ste najavili nabavu PZO sustava srednjeg dometa.

Avionom Rafale, zemaljskim sustavom Mistral i modernizacijom radarskog sustava FPS 117 te dodatnom nabavom sustava protuzračne obrane srednjeg dometa cilj nam je ostvariti potpunu integraciju i nadzor zračnog prostora Republike Hrvatske.

Hoće li preostalih sedam zrakoplova MiG izdržati do dolaska Rafalea kako bismo mogli samostalno čuvati vlastiti zračni prostor?

Zahvaljujući našim pilotima i teh-

ničarima, MiG-ovi i dalje imaju sposobnost za zadatke koje obavljaju do dolaska aviona Rafale, ali dogovaramo i privremeni air policing s našim saveznicima i partnerima.

Načelnik Glavnog stožera admiral Robert Hranj ove je godine napunio 60 godina života. Odlazi li u mirovinu?

Zakon o službi u Oružanim snagama jasno kaže da je šezdeseta godina života godina za umirovljenje admirala i generala, ali da postoji mogućnost zadržavanja u službi do dvije godine. Razgovarao sam s admiralom Hranjem i potpisao sam odluku o zadržavanju u službi još šest mjeseci. U tih pola godine očekujem da idemo u promjenu Zakona o obrani i Zakona o službi u Oružanim snagama. Naime, promjene Zakona o obrani i Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske na snazi su gotovo 10 godina, donesene su 2013. godine.

Radi daljnje potpore reformi i razvoju obrambenog resora, odnosno Hrvatske vojske, određena zakonska rješenja potrebno je dodatno urediti i poboljšati novim zakonima. Želim da zajedno unaprijedimo sustav prije svega kroz odredbe o privlačenju mladih ljudi u Hrvatsku vojsku, ali i zadržavanju vojnih osoba u sustavu, što ćemo dodatno zakonski riješiti usklađivanjem dobne granice za ostanak u sustavu, odnosno odlazak u mirovinu.

Što nakon isteka šest mjeseci?

Imam mogućnost koje mi je kao ministru obrane dao zakon. Rekao sam admiralu Robertu Hranju da se, unatoč svemu što je obilježilo naš mandat, trebamo posvetiti onome što je važno za Hrvatsku vojsku, a to je briga za njezine pripadnike, modernizacija, opremanje, izgradnja Hrvatske vojske...

Žalosno je što je sve to palo u drugi plan zahvaljujući porukama koje

dolaze s Pantovčaka prema Ministarstvu obrane.

Predsjednik Republike nedavno je poručio "bit će svega ako umirovite Hranja". Je li ovo rješenje doneseno kako bi se izbjegao novi veliki sukob s njim?

Ni najmanje se ne opterećujem njegovim mišljenjem. Zanima me dobrobit pripadnika Hrvatske vojske. Moramo biti svjesni da nam se smanjuje broj ljudi koji nam dolaze u sustav i vojska nam postaje starija. Pronaći ćemo rješenje kako bismo ubuduće unaprijedili prijem ljudi u Hrvatsku vojsku, kao i odlaske iz sustava.

Jeste li vi uopće planirali umiroviti načelnika, sukladno Zakonu?

Ni u jednom trenutku nisam rekao da ću umiroviti načelnika Glavnog stožera, nisam razmišljao o tome. Onaj trenutak kada smo počeli projicirati što se sve događa u sustavu s odlaskom u mirovinu, ne samo Hranja nego i velikog broja časnika u nižim činovima, zapitali smo se je li sve što je postavljeno uistinu postavljeno na najbolji način. Dakle, nama se smanjio broj ročnika, sigurno i zbog situacije u Ukrajini i u sustav nam ulazi manji broj osoba od početka toga rata. Kada, uz to, uzmemo u obzir odljev ljudi koji su ušli u sustav prije 30 godina, moramo poduzeti mjere, što i činimo te ćemo u skoro vrijeme izići s konkretnim prijedlozima.

Dakle, imate manji broj kandidata.

Da. Godišnje planiramo ulazak do tisuću osoba u sustav, a odazove se njih do 700. Dakle, imamo manji priljev od 300 ljudi, a s druge strane podjednako toliko ljudi izlazi iz sustava.

Koliko će ove godine ljudi otići iz sustava?

Do sada je ove godine iz Hrvatske vojske izašlo oko 600 osoba, od to-

Robert Hranj, admiral i načelnik Glavnog stožera OS RH

ga velik dio s pravom na mirovinu, a do kraja godine zbog potreba službe bit će ih umirovljeno još 170.

Broj primljenih i broj onih koji izlaze iz sustava je na godišnjoj razini podjednak, što nam omogućava zadržavanje svih sposobnosti, ali, dugoročno gledano, ipak moramo napraviti analizu propisanih dobnih granica i u tome dijelu napraviti određene izmjene.

Uz poziciju načelnika Glavnog stožera Hrvatske vojske, treba riješiti i mjesto ravnatelja Vojne sigurnosno-obavještajne agencije. Jeste li predsjedniku Milanoviću predložili kandidata?

- Pronašli smo rješenje koje je jako dobro. Ime odabranog kandidata nismo javno objavili jer ne želim da se ta osoba kontaminira i da se s njime nabacuje po medijima. Službeno ću uputiti prijedlog za imenovanje i očekujem da se prihvati. Ali ako će stav biti što god Banožić predloži, to neće biti prihvaćeno, onda nema smisla to ni predlagati. Ako predložim osobu za tu poziciju i to se odbije samo zato što je to učinio ministar Banožić, onda imamo problem. To onda znači da na Pantovčaku ne možeš ni s kim, a to je onda jedan drugi problem.

Kada ste posljednji konstruktivno razgovarali s predsjednikom?

- S predsjednikom Republike Zoranom Milanovićem nemam kontakt od naših famoznih sastanaka, odno-

sno brifinga, kako ih je on zvao. Dakle, više od godinu dana.

Nesuradnja vrhovnog zapovjednika vojske i ministra obrane ipak na neki način šteti vojnom sustavu?

- Ja ne mogu mijenjati ljude. Ako netko ne želi surađivati i želi biti destruktivan kao predsjednik Zoran Milanović, ja tu ništa ne mogu učiniti. Bez obzira na odnos s predsjednikom, svoju dužnost ministra obrane obavljam u skladu s Ustavom i zakonima.

Koliko vas osobno pogađaju predsjednikova prozivanja da ste nesposoban, da ste potrkko, kriminalac, ponavljač itd...?

- Apsolutno me to ne dira jer ništa od toga nije istina. Meni je u ovom razdoblju prišlo nekoliko bivših uglednih članova SDP-a iz vremena kad je Milanović bio premijer i rekli su mi: Znamo što proživljavaš, mi smo to prolazili isto. To je očito njegov opus operandi prema osobama koje imaju suprotno mišljenje od njegova. A to je da ih krene dehumanizirati i vrijeđati u javnosti i na taj način ih želi natjerati da promijene mišljenje. Pokazao sam da možemo sjesti i razgovarati, ali da će raditi nekakav pritisak, ucjene, prijetnje to ne. To sam pokazao na puno primjera. Počevši od Burčula i brifinga koji su bili nebulozni. Rekao sam ok, ne poštuješ me, ne poštuješ ministra obrane. Ne moramo razgovarati i to je to što se mene tice. □